

Voyageur

# W i d s e m m e s Latweefch u Awises.

## Nº 10.

Walmeerâ, tanni 2trâ August 1855.

### Teefas-Sluddinashanas.

1.

No Butschaukas muischas paggastu-teefas (Zehfu kreisê un Zesswaines basnizas draudse) tohp wissi tee, kurreem no ta nomirruscha. Bertulpreekul mahjas faimneeka un paggastu-teefas peefehdetaja Peter Wannag kahdas prassifchana buhtu, ar scho usaizinati, feschu mehneshu laikâ no appakfchraakstitas deenashkaistoht, t. i. wissu wehlaki lihds 2trâ Dezember f. g. ar cahdahm prassifchanahim vee Butschaukas muischas paggastu-teefas pascheem jeb zaur geldigem weetnekeem peeteiktees — jo pehz pagahjuscha laika neweens wairs tiks klausights jeb peenemts bet ar to mantibu kâ likkumi nosafka isdarrihts. 3

Butschaukes muischâ, paggastu-teefas, tai 2trâ Juhni 1855.

Andrees Wannag, preefchfehdetois.

Nº 35.

Fr. Johansson, skrihw.

2.

No 4tahs Zehfu Draudses-Teefas tohp wissi, kurreem pee tahs arstahtas mantibas ta appakfch Wehjawes muischas nomirruscha Leel. Skrandes mahjas faimneeka Peter Ohsonia kahdas prassifchanas buhtu, ar scho ussaukti, wissu wehlaki lihds 13trâ Dezember f. g. pee Wehjawes paggastu-teefas peeteiktees, jo pehz scha laika ne weens wairs tiks klausights bet tuhlyt kâ likkumi nosafka nospreests. 3

Bahnus muischâ, tai 13tâ Juhni 1855.

Keiseriskas 4tahs Zehfu Draudses-Teefas wahrdâ:  
Draudses-Teefaskungs U. Pohre.

Nº 878.

Notehrs O. Stamm.

3.

No tahs Krohnas-Kahrsdabu muischas paggastu-teefas (Behfu kreise un Bez-  
waines basnizas drandsē) tohp scheitan wissi tee, kureem pee tahm atstahtahm  
mantahm tahs nomirnchas turrenes Wehter mahjas sainneezas Friederike Ver-  
nowski kahdas taishas prassifchanas buhtu, usfaukti, ar sawahm prassifchanahm  
weena gadda un feschu neddelu starvā, t. i. no schahs deenas skaitoht lihds 3  
schu Mai mehneschu deenu 1856 pee schahs paggastu-teefas peeteiktees, jo pehz  
pagahjuscha laika neweens wairs taps klausihrs jeb peenemis.

3

Kahrsdaba muischā, tai 22tā Merz 1855.

Tahs paggastu-teefas wahrdā:  
Jehkob Brenke, preefschfehdetais.

N° 46.

J. Peterfon, skrihweris.

4.

Us pauehleschanu Sawas Keiseriskas Gohdibas ta Pattwaldineeka par wissu  
Kreewu-semmi u. t. j. pr. darra schi Keiseriska Pehrnavas Kreis-Teesa ar scho  
Nuddinachanu par sinnaschanu:

Pehz no ta leelukungu un brunnaneeku fungu G v. Rennenkampff peenestu  
luhgchanu lai ta pehz likkumeem is Nuddina, ka no tahs minnetam leelamfungam  
peederrigas (Helmet) Elme pils muischas, no tahs muischas klausifchanas-semmes  
peederrigt gruntes-gabbali:

- 1) Luitseppa, 54 dald. 43 gr. leela, teem brahtem Sonnenberg, tam taggad  
pee Jaun-Suislepes paggasta peederrigam Jaak Sonnenberg un tam pee  
Wagenküles paggasta peederrigam Stohlmeisteram Karel Sonnenberg, par  
to naudas-skaitli no 4900 rub. sud. un
- 2) Maistema 17 dald. 19 gr. leela, tam Elme pilsmuischassaimneekam Jaan  
Sild, par to naudas-skaitli no 3000 rub. sud.

pahrdohti; ka wiisch tahs pirfschanas funtrates pee schahs Kreis-Teesas pee-  
nessis un ka pehz §. 98 to semneeku likkumu no 1849 weena dalla no to pirf-  
schanas-skaitli pee tahs Widsemmes leelukungu kredith-beedribas (Credit-Societät)  
nolikta irr un kadehl tee gruntes-gabbali teem pirzejeem irr atwehleti tahdā wihsē,  
ka nn winneem un wianu mantineekeem peederr par ihpaschu mantu, kam naw  
ne kahda dalla ar tahdu naudu par ko ta Elme pilsmuischha warr buht Eihlā no-  
likta, un kam arri nau ne kahda dalla ar zittahm kahdahm prassifchanahm, fas

schim woi tam daschfahrt wehl warr buht pee Elme pilsmuischas — un pehz tam ta Wissu-augstaka apstiprinata Widsemmes leelukungu muischas beedribas-waldischana (Credit-Societät) eefsch to apstiprinatschanu uslahwuse, ka winnos, schahs beedribas prassifchanas pee schahm pahrdohtahm mahjahm, zaur to pahr-dohschana un apstiprinatschanu ne kahdā wihsē ne rohp aisturretos un tee pee-minneti gruntes gabbali ka preefsch tā arri pehz tahs pirkchanas paleek par to us tahs Elme pilsmuischas Eihlu papihres parradu prassifchanat Eihlam, lihds ka-mehr ta bedriba tahs leelukungu muischas waldischana to Eihlu-parradu ar tahs Elme pils muischas islihdsina un jeb arri zittu kahdas drohfschibū dabbu. Scho winnu luhgfschanu Kreis-Teesa paklausidama un tapehz — pirms ne ka wehl pirkchanas-kuntrakes apstiprinatas, fluddina un darra sinnamu wiſſeem teem, kas dohma, ka teem effoht taisnas un teefas preefschā geldigas prassifchanas pee tahs Elme pils muischas: ka tahs pirkchanas kuntrakes tiks apstiprinatas, ka buhs 3 mehnesci pagallam pehz tahs deenas, ka schi fluddinachana islaista un ka ar to tee gruntes-gabbali buhs pahrdohti. — Tapehz lai nu tee, — ar weenigu isſlehgfschanu tahs Widsemmes krediht-beedribas deht Eihlu parradu-prassifchanu — kam irr kahda prassifchana, sawu teesu pee schahs Kreis-Teesas mekle un usrahda, kamehr tee nölikti 3 mehnesci wehl ne buhs pagallam; jo kad to ne darrihs wiſſ, tad Kreis-Teesa zittu ne warr dohmaht, ka ween tee effoht pilnā meerā lai schahs mahjas pahrdoht ween, lai tahs noschkīr no tahs Elme pilsmuischas, kas teem lihds schim bijuschi Eihlam par aisdohtu naudu un lai to pirkchanas-naudu woi nu noleek pee teefas tapehz, ka pee winnas tur warr turretees tee, kas us to peeminnetu muischu naudu irr aisdewuschi un kam ta muischa Eihlam norakslita — woi lai teem parradu-dewejeem, kas sawu aisdohtu naudu us to muischu likuschi eefsch Eihlu grahmataas pee teefas eerakstie — no tahs pirkchanas-naudas tik dauds no winnu aisdewumu lihdsina zik ween warrehs lihdsinah pehz tahm ar likkumeem spreestahm fahrtahm.

3

Willandé, tā 15tā Juhni 1855.

Kaiseriskas Pehrnavas Kreis-Teesas wahrdā:  
Kreis-Teesaskungs H. von zur Mühlen.

N 519.

G. v. Samfon, sekretahrs.

5.

Kad tas pee Bullu muischas peederrigs Adam Lohrberg Kursemme eefsch Leel-Krutenes muischas nomirris un preefsch sawas muischanas issfazzijis: ka

winnam Widsemme weena apprezzeta mahsa dsihwojoh, tad nu tohp ta patte ka arri wissi zitti daschfahrtigi mantineeki ta mirruscha Adam Lohrberg usaizinati, deht isdallischonas tahs atstahcas mantibas, wissu-wehlaki iihds 27cu August mehneschu deenu f. g. ar tahlahm peederrigahm parahdischanahm Kursemme pee Leel-Krutenes (Gross-Kruchen) paggasta-teefas, eeksch Grobines-Kreises, fewi peeteiktees.

Bullus-muischâ, paggastu-teefâ, taî 27tâ Mei 1855.

3

Martin Berkmann, preelschfehdetais.

6.

Pehz tam tas rentineeks tahs, pee tahs klausfchanas semmes eeksch Pehrnavas kreises un Hallistes basnizas draudses atrohdamas Jaun-Karristes muischas peederrigas Kânsi mahjas, ar wahrdi Peter Kâns fewi eeksch maksachanahm sawu parradu par nesphehzigu peerahdijees; — tad tohp wissi tee, kurreem no ta pascha kahdas taifnas prassfchanas buhtu, usaizinati, tahlus arr geldigahm leizibahm eeksch weenu gaddu un trihs mehneschu laika no appalschrakstitas deenas skaitoht, pee strahpes tahs atstumschanas kâ §. 946 to likkumu no 1849 rahda, pascheem, ar raksteem jeb geldigeem weetneekeem pee Jaun-Karristes paggastu-teefas peeteiktees. Täpati arri wissi tee, kurreem kahdas mantibas no ta Peter Kâns rohkâ buhtu jeb arri kurri winnam parradâ polikkuschi usaizinati tohp, schinni noliktâ laikâ pee Jaun-Karristes paggastu-teefas nodoht un nomafah, jo kurri kahdu mantibu jeb maksachanu pailehptu, pehz likkumeem strahpê eekritihs.

Wezz-Bornuhse muischâ, taî 28tâ Juhni 1855.

2

Keiseriskas 5schahs Pehrnavas Draudses-Teefas wahrdâ:

Nr 523.

A. v. Dehn, Draudses-Teefaskungs.

7.

Us Pawehleschanu Sawas Keiseriskas Gohdibas ta Pattwaldineeka par wissu Kreewu-semmi u. t. j. pr. darra schi Pehrnavas Kreis-Teesa sinnamu.

Tad tas Draudses-Teefaskunga weetneeks Reinhold Baron v. Stackelberg luhdsis irr, weenu pluddinaschanu kâ likkumi rahda par to islaist, ka no tahs, peeminnetam leelamfungam Reinhold Baron v. Stackelberg, peederrigas eeksch Pehrnavas kreises un Hallistes basnizas draudses atrohdamas Abia muischas, no tahs muischas klausfchanas semmes pakat nahkami gruntes-gabbali, kâ:

- 1) Losso Nr. 122, 17 dald.  $85\frac{95}{112}$  gr. leela, tam Maert un Hans Ihr, par to naudas-skaitli no 2063 rub. 61 kāp. fud.
- 2) Tetsimoisa Nr. 128, 21 dald.  $40\frac{102}{112}$  gr. leela, tam Endrik Raska, par to naudas-skaitli no 2472 rub. 50 kāp. fud.
- 3) Losso Nr. 121, 23 dald.  $61\frac{80}{112}$  gr. leela, tam Endrik Kasse, par to naudas-skaitli no 2770 rub. 30 kāp. fud.
- 4) Laatsi Nr. 119, 17 dald.  $34\frac{26}{112}$  gr. leela, tam Jahn Kask, par to naudas skaitli no 1800 rub. fud.
- 5) Kiwle Nr. 103, 24 dald.  $75\frac{26}{112}$  gr. leela, tam Enn Pirsko, par to naudas-skaitli no 2481 rub. 11 kāp. fud.
- 6) Kalbakülla Nr. 109, 15 dald.  $55\frac{8}{112}$  gr. leela, tam Jaak Noegess, par to naudas-skaitli no 1717 rub. 20 kāp. fud.
- 7) Soo-Otsa Nr. XLIII., 7 dald.  $26\frac{10}{112}$  gr. leela, tam Jahn Kask, par to naudas-skaitli no 656 rub. fud.
- 8) Reika Nr. 116, 16 dald.  $42\frac{36}{112}$  gr. leela, tam Peter un Endrik Roigas, par to naudas-skaitli no 2058 rub. 33 kāp. fud.
- 9) Tella Nr. 130, 21 dald.  $28\frac{10}{112}$  gr. leela, tam Indrik Perm un Kaddri-Tõõ, par to naudas-skaitli no 2500 rub. fud.
- 10) Rootsı Nr. 111, 22 dald.  $9\frac{90}{112}$  gr. leela, tam Peter un Maest Mež, par to naudas-skaitli no 2541 rub. 50 kāp. fud.
- 11) Rukle Nr. 123, 28 dald.  $52\frac{97}{112}$  gr. leela, tam Peter Libus, par to naudas-skaitli no 3600 rub. fud.
- 12) Lamba Nr. 112, 17 dald.  $39\frac{90}{112}$  gr. leela, tam Peter Arro, par to naudas-skaitli no 2092 rub. fud.
- 13) Tetsimoisa Nr. 126, 27 dald.  $46\frac{8}{112}$  gr. leela, tam Peter Widriks, par to naudas-skaitli no 3301 rub. 33 kāp. fud.
- 14) Sarja Nr. 114, 26 dald.  $6\frac{66}{112}$  gr. leela, tam Juhann Orra, par to naudas-skaitli no 2997 rub. 66 kāp. fud.
- 15) Longi-Enn Nr. 129, 22 dald.  $\frac{90}{112}$  gr. leela, tam Enn Kisfa, par to naudas-skaitli no 1870 rub. fud.
- 16) Enno Nr. 125, 33 dald.  $53\frac{58}{112}$  gr. leela, tam Hans Roigas, par to naudas-skaitli no 3694 rub. 77 kāp. fud.
- 17) Lämba Nr. 113, 21 dald.  $64\frac{46}{112}$  gr. leela, tam Jahn Mež, par to naudas-skaitli no 2279 rub. 66 kāp. fud.

- 18) Koika Nr. 117, 25 dald.  $21\frac{3}{12}$  gr. leela, tam Endrik Mörd un Jahn Libus, par to naudas-skaitli no 3028 rub. fud.
- 19) Sarja Nr. 115, 14 dald.  $69\frac{9}{12}$  gr. leela, tam Endrik Männik, par to naudas-skaitli no 1625 rub. 55 kap. fud.
- 20) Kalbakülla Nr. 108, 20 dald.  $87\frac{6}{12}$  gr. leela, tam Peter un Jahn Rühle, par to naudas-skaitli no 2622 rub. fud.
- 21) Kalbakülla Nr. 110, 24 dald.  $24\frac{3}{12}$  gr. leela, tam Peter Schüs, par to naudas-skaitli no 3276 rub. fud.
- 22) Kiwle-ärma Nr. 95, 23 dald.  $34\frac{7}{12}$  gr. leela, tam Juhann un Janus Ludri, par to naudas-skaitli no 2337 rub. 77 kap. fud.
- 23) Kiwle-ärma Nr. 96, 15 dald.  $29\frac{5}{12}$  gr. leela, tam Hans Luck, par to naudas-skaitli no 1471 rub. fud.
- 24) Losso Nr. 120, 25 dald.  $24\frac{9}{12}$  gr. leela, tam Jahn Ihr, par to naudas-skaitli no 2627 rub. 55 kap. fud.
- 25) Türo Nr. 106, 27 dald.  $17\frac{9}{12}$  gr. leela, tam Enn Kasse, par to naudas-skaitli no 3534 rub. 55 kap. fud.
- 26) Tetsimoisa Nr. 127, 20 dald.  $51\frac{18}{12}$  gr. leela, tam Juhann un Maert Rabbison, par to naudas-skaitli no 2335 rub. 42 kap. fud.
- 27) Wennetarie Nr. XLVIII., 11 dald.  $80\frac{10}{12}$  gr. leela, tam Peter Widriks, par to naudas-skaitli no 1010 rub. 55 kap. fud.
- 28) Kukle Nr. 124, 29 dald.  $53\frac{3}{12}$  gr. leela, tam Jaak Mörd, par to naudas-skaitli no 3700 rub. fud.
- 29) Losso-Eppo, 4 dald.  $6\frac{4}{12}$  gr. leela, tam Juhann Kasse, par to naudas-skaitli no 427 rub. fud.

pahedohti; ka winsch taho pirkshanas tunkakes pee schahs Kreis-Teesas pee-nessis un pehz §. 98 to Widsemmes semneeku likkumu no 1849 gadda no to pirkshanas naudu par kacru gruntes-gabbalu weenu dalku pee schahs Kreis-Teesas nolizzis irr un kadeht tee gruntes-gabbari teem pirzejeem irr atwehleti tahdā wihsé, ka nu winaeem un winau mantineekeem veederr par ihpaschu mantu, kam naw ne kahda dalka ar tahdu naudu par ko ta Abia pilsmuischa warr buht kihlā nolikta, un kam orri nau ne kahda dalka ar zittahm kahdghm prassifchanahm, kas schim woi tam daschkoahrt wehl warr buht pee Abia pilsmuischas — un pehz tam ta Wissu-augstaka apstiprinata Widsemmes leelukungu muischas beedribas-waldischana (Credit-Societät) eeksch to apstiprinashanu uslahwuse, ka winnas,

schahs beedribas prassifchanas pee schahm pahrdohthahm mahjahm, zaur to pahr-dohschahu un apstiprinachanu ne kahdā wihsē ne toho aisturrecas un tee pees-minneti gruntes gabballi ka preefsch tā arri pehz tahs virkchanas paleek par to us tahs Abia pilsmuischas Eihlu papihres parradu prassifchanai Eihlam, lihds ka-mehr ta bedriba tahs leelukungu muischas waldischanas to Eihlu-parradu ar tahs Abia pils muischas islhdsina un jeb arri zittu kahdu drohschibu dabbu. Scho winnu luhgschanu Kreis-Teesa paklausidama un tapehz — pirms ne ka wehl virkchanas-kuntraktes apstiprinatos, Ruddina un darra sinnamu wisseem teem, kas dohma, ka teem eshoht taisnas un teefas preefschā geldigas prassifchanas pee tahs Abia pils muischas: ka tahs virkchanas kuntraktes riks apstipri-natas, ka buhs 3 mehneshi pagallam pehz tahs deenas, ka schi Ruddina schana islaista un ka ar to tee gruntes-gabballi buhs pahrdohci. — Tapehz lai nu tee, — ar weenigu islehgschau tahs Widsemmes krediht-beedribas deht Eihlu parradu-prassifchanu — kam irr kahda prassifchana, sawu teefu pee schahs Kreis-Teesas mekle un usrahda, kamehr tee nolikti 3 mehneshi wehl ne buhs pagallam; jo kad to ne darrihs wiss', tad Kreis-Teesa zittu ne warr dohmaht, ka ween tee eshoht pilnā meerā lai schahs mahjas pahrdohd ween, lai tahs noschkirr no tahs Abia pilsmuischas, kas teem lihds schim bijuschi Eihlam par aisdohtu naudu un lai to virkchanas-naudu woi nu noleek pee teefas tapehz, ka pee wianas tur warr turretees tee, kas us to peeminnetu muischu naudu irr aisdewuschi un kam ta muischa Eihlam norakstīta — woi lai teem parradu-dewejeem, kas sawu aisdohetu naudu us to muischu likkuschi eeksch Eihlu grahmataas pee teefas eerakstīht — no tahs virkchanas-naudas rik dauds no winnu aisdewuma lihdsina, zik ween warrehs lihdsinahc pehz tahm ar likkumeem spreestahm fahrtahm.

2

Willandē, tāi 8tā Juhli 1855.

Keiseriskas Pehrnavas Kreis-Teesas wahrdā:

Kreis-Teesaskungs H. von zur Mühlen.

N° 355.

G. v. Samson, sekretera weetā

(S. W.)

8.

No tahs 8tahs Zehsu Draudses-Teesas tohp wissi tee, kureem pee tahs masas astahtas mantibas ta appaksch Ehrgeme pils muischas nomirrufcha Brōms,

Tahdas vrossifchanas buhtu, usaizinati, tahdus weena gadba un trihs mehneshu laikâ no appakschralstitas deenas-skaitoht schè peerahdiht 2

Zaun-Kohrku muischâ 8tâ Zehsu Draudses-Teesâ, tai 7tâ Juhli 1855.

Draudses-Teeaskungs G. v. Krüdener.

Nr 576.

Schwach, Notehrs.

9.

Kad schai Kreis-Teesai ta dsihwes weeta ta pee Stohmer muischas peederiga Andrees Meijer nesinnama irr, tad cohp tadeht wissas muischas-, pilssehtas- un mahzitaju muischas waldischanas ar scho Ruddinachanu usaizinatas, tam minnetam Andrees Meijer, kur winsch atrastohs — peekohdinaht, ka winnam eeksch winna suhdsibas prett to Baronu leelukungu v. Wolff no Kalna muischas — tanni 25schâ September f. g. preeskch-puff-deenas pee schahs Kreis-Teesas ja-nonoht un ja winsch schinni deenâ — kad winnam ta siana buhtu bohta tikkuse — neatnahktu, tanni strohpê eektiichs, kà pehz likkumeem nosazzichts irr.

Zehsis, tanni 13tâ Juhli 1855.

Keiseriskas Zehsu Kreis-Teesas wahrdâ:  
Alteffers v. Wrangell.

Nr 923.

Sekretehrs v. Hirschheyd.

10.

Idwes muischâ (Nihgas-Walmeras kreise un Mass-Gallazas basnizos draudse) irr no Jurgeem 1856 gaddâ ta turrenes Rotschematsch (Bählenhof) puff-muischa, ar 69 puhru-weetahm tihrumu-semmi un ar weenu seenu-eenahkumu, kurri pehz tu aprehkinum no 10 gaddeem nemta un uscaifita, no  $228\frac{4}{5}$  gubbahm, ka orri ar tur flahrt peederrigeem dahrseem, gannibahm un meschu-semmi, kà arri weenu schenki preeskch krohgeschanu, us 6 wol wehl wairak gaddeem isrentejama. Tee, kurri us scho renteschanu gribbetu sinnaschanu dabbuht, sai deht norunnas jo pee laika ar skaidrahm leezibahm par sawu dsihwes-fahrtu un gohdigu uswefchanu pee Idwes muischas waldischanas peeteizahs.

Idwes muischâ, tai 10tâ Juhli 1855.

11.

Us luhschanu tahs Kadser muischas paggastu-teefas tohp no Keiseriskas  
4tahs Rihgas Draudses-Teefas wiffas pilsehtas-un semmes polizeijas-waldischa-  
nas usaizinatas, pehz tahs no turrenes aigahjuschos un nepilna prahha bijuschas  
Behrseleit sainneezes Trihne Kruhm, klausinohrt un kur wiina atraistohs, sonemt  
un tai Kadser muischas paggastu-teefai nosuhtiht.

Apsihmeschanas tahs Trihne Kruhm:

35 gaddus wezza,  
melneem matteem,  
sillahm azzim,  
no widdeja augumu;

pee tahs aiseefchanas irr ta Trihne Kruhm apgehrta bijusi:

ar weenu wezzu lakkatu apkahrt galwas, ar weenu aitu-ohdu-kaschohku  
un ar neapgehrbtahm kahjohm.

Wainasch muischâ, tanni 12tâ Juhtl 1855.

Keiseriskas 4tahs Rihgas Draudses-Teefas wahrdâ:

Draudses-Teefaskungs J. v. Seck.

Nº 1315.

Notehrs C. Paulson.

---

Walmeerâ, tanni 2trâ August 1855.

R. Baron v. Engelhardt, Sekretehrs.

